

Seg maa derfor anbefale, at man følger Mindretallet paa dette Punkt og forandrer sin Afstemning fra 2den Behandling. — Seg kommer dernæst til Forslagene under Nr. 29 og 30, som angaa Tilskud til Universitetet. Naar den ærede Ordfører udtalte, saavidt jeg forstod ham, at han og hans nærmeste Meningsfæller i alt Fald maatte som Betingelse for at stemme for den ærede Ministers Forslag under Nr. 29 om et Tilskud af 50,000 Kr. til Universitetet, fordre visse Indrømmelser, skal jeg ikke negte, at jeg har nogen Tvivl, om disse Fordringer ere alvorlig mente, men i ethvert Tilfælde maa jeg sige, at de Fordringer, der blive stillede, ere saa irrelevante til det Spørgsmaal, som her ligger for som vel muligt, thi de stillede Fordringer angik Forholdet til de lærde Stoler og aldeles ikke Forholdet til Universitetet. Der blev ganske vist antydet, at der var enkelte Medlemmer af Udvalget, som ønskede at sætte Spørgsmaalet om Examinationskommissioner ved Universitetets Examina i Forbindelse med dette Spørgsmaal, men den ærede Ordfører gif ikke hertil; tværtimod, det var et Spørgsmaal, han kun berørte, og lod ligge, men derimod opstillede han to andre Fordringer, som han mente, at man maatte have en Slags Garantier for fra Ministerens Side, inden han i alt Fald kunde tiltræde Forslaget om et Tilskud. Den ene angik den latinske Stil som tvungen Examensgjensstand ved Overgangen fra 4de Klasse, og det andet Examen artium, Examen ved Afgangen fra Skolerne til Universitetet. Seg skal imidlertid, som sagt, ikke komme nærmere ind paa at omtale min usorgribelige Mening om disse to Spørgsmaal; jeg skal indrømme, at jeg ikke har dannet mig nogen overordentlig fast Overbevisning desangaaende, men jeg maa hævde, at disse Spørgsmaal ere det her foreliggende saa uvedkommende som vel muligt. Et Mindretal, hvortil jeg hører, har fundet sig foranlediget til at stille et Forslag under Nr. 30, hvorved det af Ministeren fordrede Tilskud af Statskassen paa 50,000 Kr. bliver forhøjet til 110,000 Kr., og hvorved der opnaas, at Universitetets Underbalance, i alt Væsentligt vil blive dækket i det kommende Finantsaar. Universitetets Underbalance er, om jeg ikke feiler, beregnet til 127,000 Kr., men da der dels staar et Par Professoreposter ledige, saa at Udgifterne ikke ville blive fuldt saa store som beregnet, og da man paa den anden Side, har al Udsigt, al rimelig Grund til at vente, at Indtægten vil blive noget større end beregnet, have vi ment, at væsentlig set om ikke ganske, vil Underbalancen blive dækket, hvis man bevilgede 110,000 Kr. Seg skal for at begrunde, at vi ere gaede til at stille dette Forslag, tillade mig i al Korthed at vende en lille Smule tilbage til hele den efter vor Formening bedrøvelige Historie, som Universitetet har gennemlevet i de senere Aar. (Berg: Det har besundet sig meget vel).

mening, siger jeg, — de Herrer kunne have en anden Mening — Universitetets Stilling var tidligere sikret, forsaavidt som dets Underbalance blev dækket ved Tilskud fra Kommunitetets Side. Imidlertid blev der herfra, fra Folkethingets Side, gjort forskjellige Angreb paa denne Ordning, og dette Angreb lykkedes det at gennemføre i 1873 paa Finantsloven for 1873—74. Det lykkedes da at faae den daværende Regjering til at finde sig i, at Universitetets Underbalance istedetfor at dækkes af Kommunitetets Overbud blev dækket af Universitetets Kapitalformue. Det Aar blev der ikke fra anden Side gjort meget væsentlige Indvendinger derimod — man vil erindre, at der dengang var Tale om store parlamentariske Forsøg paa Finantslovens Negtelse o. s. v. — men Aaret derpaa, da det Samme gjentog sig, blev der fra Mindretallets Side nedlagt Protest imod, at Saadant fortsattes. Vi gjorde gjældende, fra vor Side, at man behandlede Universitetet paa en uretfærdig Maade; vi gjorde gjældende, at en saadan hovedfulds Opjørelse mellem Kommunitet og Universitet, hvorved man uden Hensyn til den historiske Udvikling strøg Kommunitetets Tilskud og lod Universitetet bære hele Underbalancen, var en Uretfærdighed eller i alt Fald en skrigende Ubillighed. Vi gjorde endvidere gjældende, at denne Ubillighed blev saa meget større, som Udgiften til den ny botaniske Have, hvilken man just dengang stod i Begreb med at anlægge, overførtes paa Universitetets Budget, skjøndt selve Folkethinget første Gang Spørgsmaalet om den ny botaniske Have var fremme, var blevet enigt med Regjeringen om, at Udgiften hertil skulde bæres af Kommunitet. Vi gjorde endelig gjældende, at ogsaa Statskassen paa en ubillig Maade berigede sig paa Universitetets Besøftning ved i sin Somme at stikke Alt det, som kunde indkomme ved Salget af den gamle botaniske Have. Aaret derpaa gif man et Skridt, men desværre kun et lille Skridt i den Retning, som vi ønskede og mente at burde hævde. Man gif i Fællesudvalget, der var nedsat om Finantsloven 1875—76, til at bevilge et Tilskud til Universitetet af 150,000 Kr., af hvilke 100,000 Kr. vare helt ekstraordinære, til Opførelse af en ny Museumsbygning, altsaa 50,000 Kr. som et mere regelmæssigt Tilskud. Det var, saaledes som Forholdene stillede sig i Fællesudvalget, umuligt at komme videre. Det vil imidlertid forstaaes, at det paa Grund af de politiske Forhold i de derpaa følgende Aar var umuligt, i alt Fald for et lidet Mindretal, som vi i de Aar udgjorde, at virke noget Væsentligt til at forbedre Universitetets Stilling, Aaret derpaa var det den første Finantslov, som den nuværende Regjering fremlagde og gennemførte, og der var al mulig Grund politisk taget, til at se at faae den Finantslov, for Aaret 1876—77, til at glide saa let igennem som muligt. Det følgende Aar kom man ind i de provisoriske